Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0409U000577

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-02-2009

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Топольний Сергій Федорович

2. Topolny Sergiy Fedorovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.18

Назва наукової спеціальності: Ґрунтознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-02-2009

Спеціальність за освітою: 8.130101

Місце роботи здобувача: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Код за ЄДРПОУ: 00493764

Місцезнаходження: 62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в "Комуніст - 1" ХНАУ

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.354.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів та природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493705

Місцезнаходження: 03041, Україна, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 15

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05.33

Тема дисертації:

1. Ґрунти Буг-Дніпровського межиріччя в межах переходу Лісостепу у Степ

2. Soil research in Forest-Steppe to Steppe transition area between Bug and Dnepr rivers

Реферат/анотація:

1. Об’єкт – процеси та закономірності формування ґрунтів Буг-Дніпровського межиріччя в межах переходу Лісостепу у Степ, особливості їх діагностики і класифікації. Мета – встановлення особливостей формування ґрунтів в межах переходу Лісостепу в Степ в районі Буг-Дніпровського межиріччя. Методи – польові та лабораторно-аналітичні дослідження, камеральні роботи, порівняльно-історичний і порівняльно-географічний методи та методи математичної статистики. Теоретичні результати – наведено теоретичне узагальнення фондових і літературних джерел та власних експериментальних досліджень з проблеми вивчення ґрунтового покриву в межах переходу Лісостепу в Степ у районі Буг-Дніпровського межиріччя. Обґрунтовано і запропоновано поняття перехідної смуги, у межах якої можуть формуватися і лісостепові, і степові ґрунти. Практичні результати – проведені ґрунтові дослідження показали наявність у зоні степу ґрунтів лісостепового габітусу на північних схилах, зокрема чорноземів типових і опідзолених; на південних

схилах лісостепової зони суто степових ґрунтів (чорноземів звичайних). На межі між чорноземами типовими і звичайними виявлено ґрунти з глибиною залягання білозірки 120-140 см, які на сьогодні таксономічно не оформлені. Правильна діагностика ґрунтів дозволяє розробити рекомендації виробництву та землекористувачам з раціонального використання чорноземів звичайних, типових і вилугуваних. Новизна – уперше в межах переходу Лісостепу у Степ у районі Буг-Дніпровського межиріччя запропоновано та обґрунтовано поняття перехідної смуги, на території якої можуть формуватися ґрунти, притаманні як для Лісостепу, так і для Степу. Запропоновано методику теоретичного розрахунку теплозабезпечення схилів і коефіцієнтів їх зволоження, за допомогою яких можна прогнозувати наявність тих або інших ґрунтів без польових обстежень. Ступінь впровадження – результати досліджень впроваджено у Державному технологічному центрі охорони родючості ґрунтів та запропоновано для використання під час подальших обстежень ґрунтів. Результати роботи рекомендованодля використання службами Держкомзему України, в системі головного науково-дослідного та проектного інституту землеустрою, управлінням сільського господарства при проведенні моніторингу. Окремі положення дисертаційної роботи можна використовувати у навчальному процесі при викладанні дисциплін „ґрунтознавство" та „охорона ґрунтів". Галузь – науково-освітня та природоохоронна.

2. Object –formation processes and laws of soil in Forest-Steppe to Steppe transition area between Bug and Dnepr rivers, their diagnostics and classification peculiarities. Purpose – determination of soil formation processes peculiarities in Forest-Steppe to Steppe transition area between Bug and Dnepr rivers. Methods – field, laboratory and analytical research, literature review, historical and geographical comparison and mathematical statistics. Theoretical results – dissertation provides theoretical generalizations of both literature sources and undertaken experiments for topsoil study in Forest-Steppe to Steppe transition area between Bug and Dnepr rivers. 'Transitional stripe' term was suggested and substantiated, meaning the area where Forest-Steppe and Steppe soils can be formed. Practical results – the undertaken soil experiments showed presence of: Forest – Streppe soils on the northern Steppe hillslopes, in particular, chernozems haplic, chernozem luvic, Steppe soils on the southern Forest-Steppe hillslopes (chernozems xeric). On the border between chernozems haplic and chernozems xeric, there are soils with "white-eyes" being 120-140 cm deep, which are not registered taxonomically. Rational soil use recommendations are not identical for chernozems xeric, chernozems haplic and chernozems non carbonate, therefore incorrect soil diagnostics leads to substantial economical losses. Novelty – for the first time, a term "transitional stripe" was proposed and rationalized for this region. The Forest-steppe and the Steppe soils can be formed in this strip. The work introduces theoretical method for hillslope heat provision and hillslope moisture coefficient calculations that allow remote soil determination. Degree of application - the research results were used and recommended for further soil research studies in the State technological center for soil fertility protection "CentrDerzhRoduchist". Results of work are recommended for use by services of State Committee of Soil Use of Ukraine, in system of the main scientific-research and project institute of land management, by the regional state design-technological centers of protection of soil fertility and quality of production, by administrations of agriculture while carrying out monitoring. Some parts of dissertation work can be used for education process as a part of soil science and soil conservation subjects. The field is – science and education, and nature conservation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Булигін Сергій Юрійович

2. Bulygin Sergey Yuriyevich

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горін Микола Олександрович

2. Горін Микола Олександрович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дмитрук Юрій Михайлович

2. Дмитрук Юрій Михайлович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Балюк Святослав Антонович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Балюк Святослав Антонович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.